

ВПЛИВ ПАРАМЕТРІВ ГАЛЬМІВНОГО КЛАПАНА НА ДИНАМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГІДРОПРИВОДА

Піонткевич Олег, аспірант кафедри технологій та автоматизації
машинобудування,

Вінницький національний технічний університет, Україна

Розроблено розрахункову схему та математичні моделі для імітаційного моделювання перехідних процесів в гідроприводі стріли фронтального навантажувача [1]. Визначено зони стійкої роботи гідропривода при опусканні та підніманні вантажу [2] для обмеження діапазону зміни параметрів.

За допомогою дослідження перехідних процесів визначено динамічні характеристики змінних, що описують стан гідропривода. До таких величин віднесено змінні тиску в гідролініях $p_n(t)$, $p_c(t)$, $p_p(t)$, $p_o(t)$, $p_b(t)$, $p_{pl}(t)$, $p_d(t)$; переміщення золотників $z(t)$, $y(t)$; швидкість руху гідроциліндра $V(t)$ та кут повороту планшайби насоса $\gamma(t)$ в часі при опусканні та підніманні вантажу. В результаті аналізу та обробки даних отриманих імітаційним моделюванням [3] складено зведену табл. 1, в якій вказано вплив параметрів гальмівного клапана на динамічні характеристики гідропривода, а саме: час перехідного процесу та відносне перерегулювання.

Таблиця 1 – Вплив параметрів гальмівного клапана на динамічні
характеристики гідропривода

Параметри гальмівного клапана		Значення (діапазон зміни параметрів)	Одиниця вимір-я	Вплив на динамічні характеристики	
				t_p	σ
f_b (площа дроселя)	опус.	$(0,5...1) \cdot 10^{-6}$	м ²	+	++
f_d (площа дроселя)	підн.			+	–
d_{y1} (діаметр клапана)	опус.	$(10...20) \cdot 10^{-3}$	м	+	–
	підн.			+	+
W_b (об'єм порожнини)	опус.	$(0,01...0,1) \times 10^{-3}$	м ³	0	0
W_d (об'єм порожнини)	підн.			0	0
m_y (маса клапана)	опус.	0,05...0,2	кг	0	0
	підн.			0	0
C_y (жорсткість пружини клапана)	опус.	$(1...4) \cdot 10^4$	Н/м	–	–
	підн.			+	–
K_y (коефіцієнт підсилення роб. вікна)	опус.	$(0,25...1) \cdot 10^{-3}$	м	+	+
	підн.			+	+
b_y (коефіцієнт в'язкого тертя клапана)	опус.	10...1000	Н·с/м	–	–
	підн.			–	0

де «++» – сильно впливає (70 – 100 % від максимальної величини); «+» – помірно впливає (30 – 70 %); «–» – слабо впливає (5 – 30 %); «0» – не впливає (до 5 %).

На рис. 1 показано залежності часу регулювання t_p та відносного перерегулювання σ швидкостей руху гідроциліндра $V(t)$ від параметрів гальмівного клапана при опусканні та підніманні вантажу. По осі абсцис відкладено значення безрозмірних параметрів Π/Π_{max} , де Π – дійсні поточні значення параметрів, а Π_{max} – максимальні значення параметрів. Максимальні значення параметрів відповідають верхнім границям діапазонів зміни параметрів, що наведені в табл. 1.

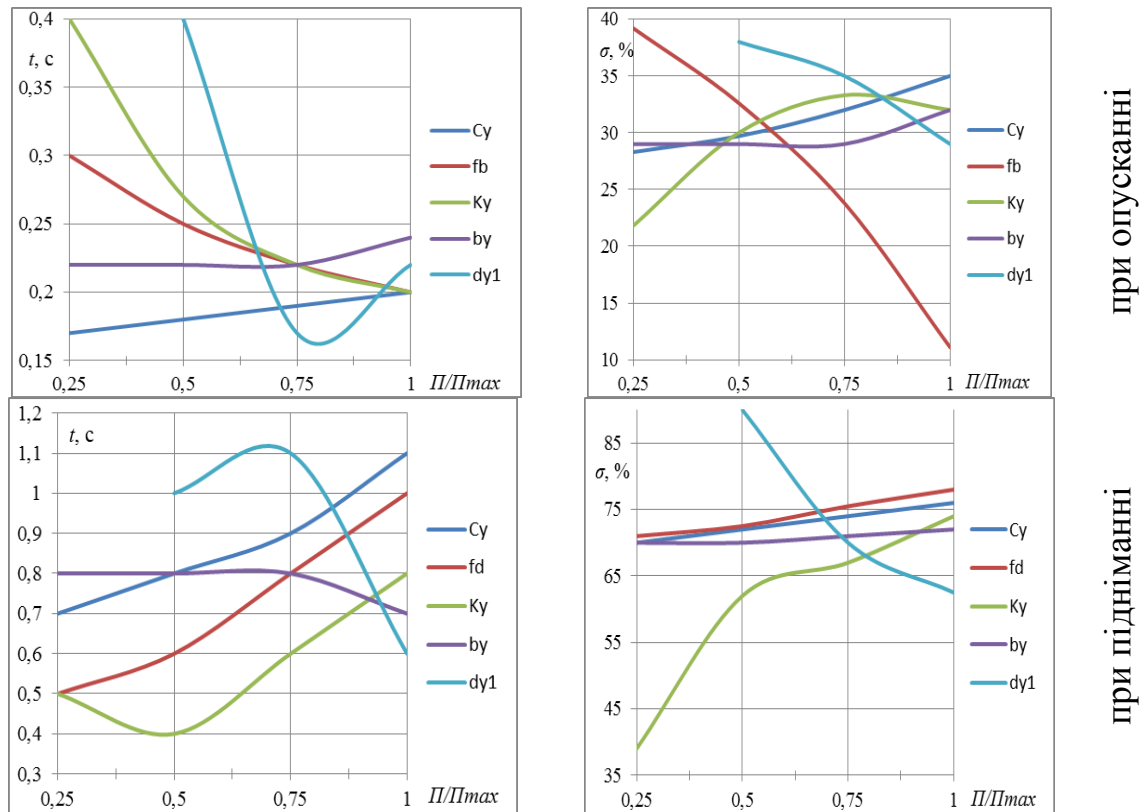

Рисунок 1 – Вплив параметрів гальмівного клапана на час регулювання та відносне перерегулювання для швидкості руху гідроциліндра

Отримані результати будуть корисними для науковців та інженерів при конструюванні гальмівних клапанів.

Список використаної літератури

1. Піонткевич О. В. Математична модель гідроприводу фронтального навантажувача з гальмівним клапаном / О. В. Піонткевич. – Вінниця: Вісник машинобудування та транспорту, 2015. – №2. – С. 83 – 90.
2. Козлов Л. Г. Вплив параметрів на стійкість гідроприводу стріли фронтального навантажувача / Л. Г. Козлов, О. В. Піонткевич, А. О. Іванов, Т. А. Іванчук. – Вінниця: XLV Науково-технічна конференція факультету машинобудування та транспорту, 2016. – С. 3. Електронний ресурс: <http://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fmt/all-fmt-2016/paper/view/1373/948>
3. Козлов Л. Г. Дослідження характеристик мультирежимного клапана розподільника для гідроприводів мобільних робочих машин / Л. Г. Козлов, О. Л. Гайдамак, О. В. Петров. – Вінниця: Промислова гідравліка і пневматика, 2008. – №1. – С. 85 – 88.